

Notat

Opsamling på stormøde om Investeringsplanen for kultur og idræt

På Baggrund af Kultur- og Fritidsudvalgets temadrøftelse d. 24. oktober 2024 arbejdes der på en Investeringsplan for kultur og idræt. I den forbindelse har der været afholdt stormøde for relevante aktører, herunder de københavnske lokaludvalg, udvalgte kulturaktører, idrætsforeninger, analyseinstitutter og fonde. Mødet blev afholdt d. 2. april i Festsalen på Københavns Rådhus kl. 17-20.

Formålet med stormødet var at få de relevante aktørers input til Investeringsplanens temaer. Formatet for mødet var todelt – med indledende oplæg i plenum ved hhv. Kultur- og Fritidsborgmester Mia Nyegaard og direktør Aravni Elisabeth Jakobsen og efterfølgende rundborgsdis-kussioner af udvalgte temaer. De udvalgte temaer var:

- Tema 1 – kunst i byggerier
- Tema 2 - Bruger- og foreningsdrevne projekter
- Tema 3 – Udvikling af havnen
- Tema 4 – Midlertidighed
- Tema 5 – Børnekultur
- Tema 6 – Urban Outdoor
- Tema 7 – Idrætsfaciliteter i byen

I det følgende gives en kort opsummering af de vigtigste pointer indenfor hvert af de syv temaer.

Tema 1 – kunst i byggerier

Det blev understreget, at kunst bør tænkes ind fra starten af facilitetsudviklingen og tilpasses de enkelte steder, så den ikke blot bliver et tilføjet element. Kunst kan både skabe identitet, fungere som wayfinding og bidrage til tryghed og læring. Det er især relevant i kultur- og fritidsfaciliteter, hvor man i kraft af den offentlige adgang når ud til den brede befolkning samt steder, der er målrettet børn og unge.

Det blev foreslået at teste forskellige kunstformer af og hente inspiration fra modeller som Gladsaxes 1%-model. Deltagerne efterlyste klar ansvarsfordeling ift. drift og vedligeholdelse af kunst i byggerier, bedre samarbejde i kommunen samt øremærkede midler til kunst i byggeprojekter.

23. maj 2025

Edoc sagsnummer
2025-0162468

F2 sagsnummer
2025 - 10908

Plan og Tilskud

Nyropsgade 1
1602 København V

E-mail
fs2t@kk.dk

EAN-nummer
5798009780515

Der var også fokus på at inkludere lokale aktører og nye kunstnere samt på at sikre digital formidling af kommunens kunstværker. Kunstens rolle blev bredt forstået som både æstetisk, funktionel og samfundsengagerende.

Tema 2 - Bruger- og foreningsdrevne projekter.

Foreninger spiller en vigtig rolle i udviklingen af nye bydele og fællesskaber, men oplever ofte udfordringer med adgang til faciliteter, samarbejde med kommunen og bureaukratiske krav. Der er et generelt ønske om øget tillid til frivillige kræfter, mindre administration og bedre rammer for de sociale fællesskaber omkring aktiviteterne.

Det fremhæves, at det er vigtigt at sikre arealer til socialt samvær i faciliteter med mange forskellige brugere og aktiviteter.

Mange efterspørger bedre muligheder for at benytte nye bygninger og klar information om leje af kommunale lokaler, hvis man ikke er organiseret som en folkeoplysende forening. Der efterspørges blandt andet forskellige modeller for partnerskaber o.lign. med foreninger og andre typer aktører og fællesskaber.

Endelig efterspørges mere støtte og oplysning i udsatte boligområder, hvor de relevante fællesskaber ikke nødvendigvis er organiseret som folkeoplysende foreninger, og ofte ikke kender til de muligheder, det giver at være organiseret som folkeoplysende forening.

Tema 3 – Udvikling af havnen

Udviklingen af havnen rummer både store muligheder og markante udfordringer. Der er et stort ønske om at åbne havnen mere op for offentligheden, herunder at skabe bedre adgang ned til vandet. Der er dog et dilemma i, at man på én gang ønsker øget adgang helt ned til vandet, men samtidig har behov for at begrænse adgangen, der hvor badning i havnen er farligt.

Mange peger på behovet for forbedrede faciliteter – herunder offentlige toiletter, plads til både om vinteren og modernisering af nedslidte anlæg. Sejlklubberne oplever, at udviklingspresset fra store infrastrukturprojekter som fx M5 skaber usikkerhed, og de savner en samlet plan for havnens fremtid.

Der er også et ønske om, at Københavns Kommune overtager dele af havnen fra By & Havn, som kritiseres for manglende borgerinddragelse og en uhensigtsmæssig indflydelse på kultur- og fritidspolitikken hvad angår havnen.

Samtidig efterspørges mere bæredygtige turistedbud, fx guidede ture i eldrevne både. Andre ønsker nye muligheder for jollesejls og etablering af udendørs danseplatforme ifm. havnen – fx i forbindelse med klimatilpasningsprojekter. Fælles for inputtene er et ønske om, at havnens udvikling sker i tæt dialog med brugerne og med respekt for både det maritime miljø og byens sociale liv.

Tema 4 – Midlertidighed

Midlertidige faciliteter i byen rummer store potentialer for at skabe liv, tryghed og fællesskab i nye byområder – især i perioder, hvor der ellers er stille. Det fremhæves, at midlertidighed med fordel kan tænkes ind som en aktiv del af større byudviklingsprojekter, hvor plads og ressourcer udnyttes undervejs i byggeriet. Der peges dog på udfordringer med godkendelser og manglende prioritering ifm. de kommunale budgetforhandlinger, ligesom drift og vedligehold af midlertidige faciliteter ofte glemmes.

Midlertidige løsninger bør derfor ikke ses som billige alternativer, men som strategiske investeringer i byens udvikling. For at skabe værdi på lang sigt, er det vigtigt at tænke det midlertidige som noget, der kan sætte permanente spor, fx ved at de løsninger man etablerer kan leve videre eller flyttes. Eksempler som Spor 10, Reffen og Blocks and Walls viser, at midlertidighed fungerer godt, når der investeres ordentligt og er en villighed til at prøve noget nyt.

Kunst, som streetart og lysinstallationer, nævnes også som en stærk midlertidig katalysator for liv i byrummet.

Tema 5 – Børnekultur

Udviklingen af faciliteter til børnekultur kræver både geografisk spredning og en stærk lokal forankring. Børnekultur skal tage udgangspunkt i børnenes egne præmisser og favne mangfoldigheden i byen, både kulturelt og geografisk.

Det er vigtigt med specialiserede rammer – særligt til musik, teater og andre kunstarter – da multisale sjældent opfylder de akustiske og praktiske behov. Samtidig er der behov for steder kun for børn, hvor faglige voksne kan skabe inspirerende miljøer og stærke fællesskaber. Fyrtårne og samlede børnekulturfuse nævnes som centrale, især i udsatte områder, hvor relationen til voksne og nærhed til bopæl spiller en stor rolle. Derudover nævntes synergieffekten ved at samle kulturskole tilbud (fx musikskoler) i kulturhuse; fokus på kobling mellem kulturtilbud og det sociale (café, mødested, inspiration fra hele huset), så børn og unge har lyst til at blive ved med at komme.

Eksempler som Det Maritime Ungdomshus og Børnekulturhuset Amar' viser, at dedikerede steder med tydelig værtskabsfunktion og tværgående samarbejder fungerer godt.

Endelig peges der på behovet for flere musikskoler (samt billedkunst og teaterskoler, dvs. kulturskoler i bred forstand), adgang til eksisterende faciliteter uden for skoletid og tættere samarbejde mellem skoler, KKFO og kulturaktører. Der efterlyses samlet overblik over faciliteter på tværs af forvaltninger, og flere ønsker at bringe kulturen ud, hvor børnene allerede er – fx i skoler og institutioner.

Tema 6 – Urban Outdoor

Urban Outdoor rummer et stort potentiale ift. at understøtte både idræts- og kulturaktiviteter i byens rum. Erfaringerne fra Corona perioden viser, hvordan fx dans og bevægelse i det fri kan bidrage til både

fællesskab og sundhed, og de erfaringer skal videreudvikles. Værtskabet ifm. udendørs faciliteter er centralt for at skabe levende byrum. Dette kan løftes af både kommunen, foreninger eller lokale aktører.

Vi skal ikke kunne alt alle steder, men udvalgte, topmoderne faciliteter kan danne udgangspunkt for særlige aktiviteter. Der er stadig uudnyttede områder som Bellahøjmarken, skolegårde og strandzoner, hvor støjende eller specialiserede aktiviteter kan finde plads. Overdækkede arealer, som ved Bispeengbuen og MusikTorvet, forlænger sæsonen og giver mulighed for aktivitet i al slags vejr.

Etablering af dansepavilloner, shelters, O-løbsspor og forbedret adgang til toiletter og belysning er blandt de konkrete ønsker til nye urban outdoor faciliteter. Samtidig efterlyses en samlet, digital oversigt over faciliteter samt bedre koordinering på tværs af forvaltninger, så nye anlæg ikke drukner i langsomme processer. En kultur for "hvor der må støj" frem for forbud kan fremme kreativitet og liv i byens rum.

Tema 7 – Idrætsfaciliteter i byen

Der er et stort behov for flere og bedre idrætsfaciliteter i København – både foreningsdrevne og til selvorganiseret brug. Mange oplever, at det er svært at få adgang til lokaler, og at booking og kommunikationen er administrativt tung. BookByen og Foreningsportalen skal forbedres, så det bliver nemmere at finde og udnytte ledige tider, fx i skolehaller og andre kommunale rum.

Der mangler især plads til voksende aktiviteter som gymnastik, floorball og svømning – og varmtvandsbassiner og svømmehaller er i høj kurs blandt både børn, ældre og institutioner.

Flere områder, fx Kløvermarken og Amager, har nedslidte faciliteter og en voksende efterspørgsel. Men vi kan ikke bygge os ud af problemet alene. Vi må i højere grad renovere og optimere det eksisterende, samtidig med at vi sikrer bedre udnyttelse og fleksibilitet. Samlokalisering med fx biblioteker og kulturhuse kan skabe levende, multifunktionelle miljøer. Partnerskaber – som fx DGI-Byen – kan bringe både engagement og finansiering ind i udviklingen.

Brugerinddragelse er afgørende – erfaringer viser, at faciliteter fungerer bedre, når brugerne bliver hørt fra starten. Vi skal også se på, hvordan vi åbner skoler og institutioner mere op for idrætslivet, uden at gøre det tungt og bureaukratisk. Endelig er der behov for en mere sammenhængende, langsigtet planlægning på tværs af kommunegrænser, så vi udnytter ressourcerne bedre i hele Hovedstadsområdet. Diversitet i brug og lokal forankring skal være pejlemærker i udviklingen fremover.